

Židovská obec v Praze

č.j. 719/2014

Vážený pan
Doc. PhDr. Michal Stehlík, PhD.
Předseda Rady Českého rozhlasu
Vinohradská 12
120 00 Praha 2

V Praze 4. prosince 2014

Vážený pane předsedo,

obracíme se na Vás v záležitosti, která si podle našeho názoru zaslouží urychlené stanovisko Rady Českého rozhlasu.

Od roku 1994 stanice Regina Praha vysílá každou druhou neděli půlhodinový pořad Šalom alejchem s výhradně židovskou tematikou. Vznikl z iniciativy Českého rozhlasu a s ohledem na jeho specifčnost, s vědomím nezbytné zasvěcenosti do židovského života u nás, věcné i publicistické kvality, bylo dohodnuto, že jej autorsky – jak textově, tak výběrem hudby – externě plně zajistí ředitel Židovského muzea v Praze PhDr. Leo Pavlát. Židovská obec v Praze přitom na sebe vzala náklady na přípravu tohoto pořadu.

Prvního prosince došlo na žádost náměstka generálního ředitele Českého rozhlasu pana Jana Mengeru k jeho schůzce s dr. Pavlátem za účasti redaktorky publicistiky Terezie Bečkové, během níž bylo oznámeno, že uvedený pořad bude od března 2015 bez náhrady zrušen. Pracovníci rozhlasu sdělili, že toto rozhodnutí je součástí změn v náboženském vysílání, jež si vymínila Rada Českého rozhlasu, a uvedli, že židovská tematika bude zastoupena v nových typech náboženských pořadů, připravovaných příslušnou redakcí.

Jako představitelé židovského společenství v České republice vyslovujeme zásadní nesouhlas s rozhodnutím zrušit pořad Šalom alejchem, k němuž, domníváme se, došlo zřejmě z nepochopení jeho místa v mediálním prostoru a významu v širších souvislostech.

Uvedený pořad nebyl pořadem náboženským, ale pořadem společenství, které má též povahu menšiny. Židovská obec v Praze, evidovaná v rejstříku právnických osob MK ČR, podle svých stanov „sdružuje osoby židovského vyznání, národnosti nebo původu“. Obdobně i Federace židovských obcí. V pořadu Šalom alejchem byl z obvyklých šesti příspěvků čistě náboženský zpravidla jen jeden. Na chápání židovského společenství jako společenství nikoliv výhradně náboženského, ale především menšinového, je založena spolupráce židovských obcí i organizací s MŠMT i MK ČR a tomuto postavení má podle našeho názoru odpovídat i jeho zastoupení v médiích.

Po tragédii šoa a období komunistického antisemitismu není české a moravské židovské společenství početné. Pořad připravovaný s jeho důvěrnou znalostí zevnitř, určený však současně široké veřejnosti, půlhodinu vysílanou jednou za 14 dní v regionálním vysílání Českého rozhlasu (s možností vrátit se k pořadu v jeho zvukové i textové podobě na webu Českého rozhlasu) jsme ze strany veřejnoprávního média považovali za dostatečné naplnění jeho funkce vzhledem k našemu

---

Židovská obec v Praze

společenství coby společenství náboženského i menšinového. Nyní, po 20 letech, máme být o tuto možnost připraveni – bez jakékoliv předběžné diskuse, možnosti se vyslovit.

Jsme si samozřejmě vědomi, že židovská tematika je ve vysílání Českého rozhlasu zastoupena v řadě pořadů. Pořad Šalom alejchem jsme však chápali jako formát, v němž české a moravské společenství může nalézt prostor pro své sebevyjádření obdobně jako v jiných typech pořadů například Romové.

Dr. Leo Pavlát, který pořad Šalom alejchem od jeho vzniku připravuje, je nejen odborníkem v židovské problematice, ale i spisovatelem a publicistou, mnohaletým autorem a spolupracovníkem řady rozhlasových pořadů (třináctidílný cyklus „Židovská modlitba“, cyklus „Synagogy Čech, Moravy a Česka“, stovky fejetonů pro českou redakci BBC a Rádio Česko, jejichž výběr vyšel ve dvou knižních souborech). Jím připravovaný pořad se nikdy nesetkal s žádnými negativními reakcemi, v prostředí židovského společenství, za něž se můžeme vyslovit, byl přijímán jednoznačně příznivě, jako potvrzení jeho znovunabytí vážností a důstojnosti ve svobodných poměrech. Toto se má však od března příštího roku změnit.

Je pravda, že během jednání 1. prosince redaktorka T. Bečková nabídla dr. Pavlátovi spolupráci na nově připravovaných pořadech. Konkrétně však zmínila jediný – hodinový, který má být vysílán v sobotu, přičemž příspěvek, jeden ze šesti, má být v délce 3 – 4 minut.

Odhlédneme-li od času vysílání (pro nábožensky praktikující členy židovského společenství, k nimž patří i dr. Pavlát, s ohledem na svátek šabat zcela nevhodného, a to i v případě předtočení), je zjevné, že by židovské téma bylo jedním v mozaice dalších. Takto je však v různých kontextech přítomno i v jiných pořadech, ztráta daná zrušením pořadu Šalom alejchem jako pořadu menšiny nemůže být podobnou nabídkou, rozšířenou třeba i na pořady jiné, v žádném případě kompenzována.

Vážený pane předsedo,

s přihlédnutím k výše uvedenému Vás naléhavě žádáme, aby se Rada Českého rozhlasu touto záležitostí v nejbližším možném termínu zabývala a podpořila zachování pořadu Šalom alejchem v jeho stávající podobě, minimálně do doby, kdy – pokud je to z hlediska Českého rozhlasu opravdu nezbytné – bude nalezeno řešení jiné. I v tomto případě však máme za to, že takovým případným řešením by měl být jiný samostatný pořad na židovské téma koncipovaný celistvě co do slova i hudby jako menšinový s dílčím náboženským laděním, s profesionálním autorským zázemím, kterému je současně důvěrně znám život českého a moravského židovského společenství.

Prosíme o písemné vyjádření. Dopis stejného znění současně zasíláme generálnímu řediteli Českého rozhlasu Mgr. art. Peteru Duhanovi.

S pozdravem

PhDr. Jan Munk, CSc
Předseda Židovské obce v Praze

Ing. Petr Papoušek
Předseda Federace Židovských obcí v ČR